

Sygn. akt II K 293/16

RKS 4284/2016/371000/JD

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2017 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim II Wydział Karny

w składzie: Przewodniczący: SSR Marta Banaś - Grabek

Protokolant: sekr. Sądowy Joanna Jędrzejczyk

w obecności oskarżyciela – funkcjonariusza celnego Urzędu Celnego w O. J. D.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 lutego 2017 r.

w L. sprawy:

1) **M. W. (1) syna P. i M. z domu K. ur. (...) w W.**

oskarżonego o to że:

będąc Prezesem Zarządu, tj. osobą odpowiedzialną za sprawy gospodarcze i (...) spółki (...) z siedzibą w O. poprzez zawarcie umowy o dzierżawę powierzchni w lokalu oznaczonym jako (...) przy ul. (...) w L., celem organizowania w nim gier na automatach, w dniu 16.03.2016r. urządził bez wymaganego zezwolenia i w miejscu do tego nie przeznaczonym, tj. w w/w lokalu gry na automatach: A. G. nr (...), A. G. nr (...), A. G. nr (...) i A. G. nr (...) naruszając dyspozycję określoną w art. 14 ust. 1, art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r, poz. 612 ze zm.)

tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 107 § 1 kks w zw. z art. 9 § 3 kks

2) **R. M. (1) syna L. i E. z domu O. ur. (...) w O.**

oskarżonego o to że:

jako prezes zarządu i osoba odpowiedzialna za sprawy gospodarcze i finansowe firmy (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. w dniu 16.03.2016r. w lokalu oznaczonym jako (...) przy ul. (...) w L., realizując umowę dzierżawy powierzchni zawartą z firmą (...) z siedzibą w O., wydierżawiając część powierzchni lokalu i umożliwiając zainstalowanie i eksploatację automatów do gier, udostępniając je klientom lokalu, sprawując nadzór serwisowy i rozliczając je, urządził gry na automatach: A. G. nr (...), A. G. nr (...), A. G. nr (...) i A. G. nr (...) w miejscu do tego nie przeznaczonym i bez wymaganego zezwolenia naruszając dyspozycję określoną w art. 14 ust. 1, art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r, poz. 612 ze zm.)

tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 107 § 1 kks w zw. z art. 9 § 3 kks

orzeka

I oskarżonych M. W. (1) i R. M. (1) uniewinnia od popełnienia zarzucanych im czynów;

II na mocy art. 632 pkt 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks ustala, że koszty procesu ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 293/16

UZASADNIENIE

M. W. (1) stanął pod zarzutem tego, że będąc Prezesem Zarządu, tj. osobą odpowiedzialną za sprawy gospodarcze i (...) spółki (...) z siedzibą w O. poprzez zawarcie umowy o dzierżawę powierzchni w lokalu oznaczonym jako (...) przy ul. (...) w L., celem organizowania w nim gier na automatach, w dniu 16.03.2016r. urządził bez wymaganego zezwolenia i w miejscu do tego nie przeznaczonym, tj. w w/w lokalu gry na automatach: A. G. nr (...), A. G. nr (...), A. G. nr (...) i A. G. nr (...) naruszając dyspozycję określoną w art. 14 ust. 1, art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r, poz. 612 ze zm.), tj. przestępstwa skarbowego określonego w art. 107 § 1 kks w zw. z art. 9 § 3 kks.

R. M. (1) stanął pod zarzutem tego, że jako prezes zarządu i osoba odpowiedzialna za sprawy gospodarcze i finansowe firmy (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. w dniu 16.03.2016r. w lokalu oznaczonym jako (...) przy ul. (...) w L., realizując umowę dzierżawy powierzchni zawartą z firmą (...) z siedzibą w O., wydzierżawiając część powierzchni lokalu i umożliwiając zainstalowanie i eksploatację automatów do gier, udostępniając je klientom lokalu, sprawując nadzór serwisowy i rozliczając je, urządził gry na automatach: A. G. nr (...), A. G. nr (...), A. G. nr (...) i A. G. nr (...) w miejscu do tego nie przeznaczonym i bez wymaganego zezwolenia naruszając dyspozycję określoną w art. 14 ust. 1, art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r, poz. 612 ze zm.), tj. przestępstwa skarbowego określonego w art. 107 § 1 kks w zw. z art. 9 § 3 kks.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. W. (1) ma 43 lata. Ma średnie wykształcenie. Z zawodu jest mechanikiem samochodowym. Jest przedsiębiorcą. Zamieszkuje w W..

R. M. (1) ma lat 28 lat i jest przedsiębiorcą. Zamieszkuje w O..

M. W. (1) jako prezes Zarządu (...) Sp. z o. o. z siedzibą w O. zawarł z (...) Sp. z o. o. w O. reprezentowaną przez R. M. (1) ramową umowę dzierżawy powierzchni części lokalu położonego w L. przy ul. (...), na czas nieokreślony od dnia 01.06.2015r. Zgodnie z umową dzierżawca miał zainstalować urządzenia do gry i prowadzić na nich działalność gospodarczą.

W wykonaniu umowy w lokalu nastąpiła instalacja automatów do gry o nazwie : A. G. nr (...), A. G. nr (...), A. G. nr (...) i A. G. nr (...).

W dniu 16.03.2016 r., funkcjonariusze Oddziału Celnego w B. Urzędu Celnego w O. wykonywali obowiązki służbowe ukierunkowane na identyfikację miejsc, w których organizowana i prowadzona jest działalność w zakresie gier hazardowych w sposób naruszający obowiązujące przepisy na terenie L.. W ramach czynności służbowych dokonali kontroli lokalu przy ul. (...) w L., gdzie – w wyniku przeprowadzonego eksperymentu procesowego – ujawniono automaty do gier o charakterze losowym : A. G. nr (...), A. G. nr (...), A. G. nr (...) i A. G. nr (...). Przedmiotowe automaty do gier zostały zabezpieczone. Sąd Rejonowy w Olsztynie postanowieniem z dnia 13.05.2016r. uchylił postanowienie Urzędu Celnego w O. w przedmiocie dowodów rzeczowych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody:

- wyjaśnienia oskarżonych: M. W. k. 303-305, R. M. k. 299-300;

- zeznania świadków: B. K. k. 573 i 267-268, K. W. k. 6-7, K. P. k. 10-11;

- dokumenty: protokół z przebiegu przeprowadzonego w drodze eksperymentu procesowego doświadczenia odtworzenia przebiegu gry na automatach k. 12-13; protokół przeszukania lokalu k. 16-17; protokół oględzin automatów do gier k. 19-22; ramowa umowa dzierżawy powierzchni k. 43-45; odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Olsztynie w sprawie VII Kp 400/16 k. 283-284.

Oskarżony **M. W. (1)** w toku dochodzenia nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień (k.303-305).

Oskarżony **R. M. (1)** w toku dochodzenia nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień (k. 299-300).

Sąd zważył, co następuje:

Zdaniem Sądu, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, nie sposób przyjąć, by oskarżeni mieli zamiar popełnienia zarzucanych im czynów.

Sąd podzielił stanowiska oskarżonych nie przyznających się do popełniania zarzucanych im przestępstw, które wraz z pozostałym zgromadzonym materiałem dowodowym, w szczególności z dowodami z dokumentów, których wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała, jak i zeznaniami świadków K. P., K. W. i B. K. stanowiły podstawę czynionych ustaleń faktycznych w sprawie.

Należy podkreślić, iż przestępstwo opisane w art. 107 § 1 kks należy do kategorii przestępstw, które można popełnić jedynie umyślnie, co oznacza, że sprawca musi mieć zamiar jego popełnienia – bezpośredni lub chociażby ewentualny. Aby taki wyznaczyć trzeba udowodnić, że sprawca miał świadomość możliwości popełnienia przestępstwa. Niezbędne jest dowiedzenie, że sprawca miał świadomość tego, że jego zachowanie może być sprzeczne z prawem i mimo, że taką możliwość przewidywał, na nią się godził.

W realiach niniejszej sprawy nie sposób przyjąć, by oskarżeni działali w zamiarem, chociażby ewentualnym popełnienia zarzucanych im czynów.

Oskarżeni stanowczo zaprzeczyli swojemu sprawstwu.

Należy zauważyć, iż wyniki licznych postępowań toczących się na terenie całego kraju kończące się decyzjami umarzającymi postępowania bądź wyrokami uniewinniającymi, jak i lektura szeregu opinii prawnych oraz orzeczeń miały prawo utwierdzać oskarżonych w przekonaniu, że prowadzona przezeń działalność jest legalna. Należy zauważyć, iż nawet w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w Olsztynie postanowieniem z dnia 13.05.2016 r. uchylił decyzję UC w O. w przedmiocie dowodów rzeczowych.

Powyższe kształtowało świadomość oskarżonych w zakresie legalności przedmiotowej działalności.

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 10 § 4 kks nie popełnienia przestępstwa skarbowego ten kto dopuszcza się go w usprawiedliwionej nieświadomości jego karalności. Błąd co do prawa ujęty w tym przepisie, unormowany jest inaczej niż w kodeksie karnym, gdyż kodeks karny skarbowy mówi o „nieświadomości karalności czynu”, podczas gdy kodeks karny przyjmuje nieświadomość „bezprawności” czynu (art. 30 kk). Nieświadomość karalności (błąd co do karnej bezprawności) to postawienie przed sprawcą przez kodeks karny skarbowy mniejszych wymagań niż w kodeksie karnym, gdyż przy błędzie co do karalności czynu nie chodzi w ogóle o nieświadomość co do sprzeczności czynu z jakąś normą prawa, jak przy błędzie co do bezprawności lecz o nieświadomość, że jest on zagrożony pod groźbą kary (T. Grzegorzczak, A. Gubiński, Prawo wykroczeń, Warszawa 1996, s. 121; K. Buchała, A. Zoll, Kodeks karny, Część ogólna, s. 280). Nieświadomość karalności opiera się na przekonaniu sprawcy, że dane zachowanie nie jest penalizowane. Istotnym w tej materii pozostaje zatem ustalenie okoliczności usprawiedliwiających błąd.

Na tle przepisów ustawy o grach hazardowych powstało szereg istotnych rozbieżności interpretacyjnych. Wątpliwości pojawiły się na tle orzecznictwa europejskiego i doprowadziły do sprzecznych zapatrywań w orzecznictwie sądów krajowych, w tym Sądu Najwyższego oraz w poglądach doktryny.

W ocenie Sądu, nie sposób oczekiwać od oskarżonych właściwej interpretacji przepisów w sytuacji, gdy szereg wątpliwości co do ich skuteczności mają nawet organy właściwe do ich interpretacji i stosowania. Nie można od oskarżonych - co do których dotychczas, pomimo wielości toczących się postępowań, zapadły generalnie korzystne

rozstrzygnięcia – wymagać więcej w zakresie znajomości i interpretacji prawa, niż od największych autorytetów prawnych tj. sędziów Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego. Nie można od M. W. również, by w obliczu istniejących kontrowersji interpretacyjnych istniejących tempore criminis tj. na dzień 16.03.2016r., powstrzymać się od prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie gier na automatach, gdyż powinność taka byłaby sprzeczna z konstytucyjną zasadą swobody działalności gospodarczej. To obowiązkiem państwa jest wyraźne i precyzyjne wskazanie wyjątków od tej zasady oraz wytyczenie granic, w których prowadzenie określonej działalności gospodarczej przez nieuprawnione podmioty jest karalne.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, iż materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dał podstaw do stwierdzenia, że oskarżeni w sposób opisany w zarzucie mieli zamiar popełnienia czynu zabronionego. Wymienieni nie mieli świadomości karalności swego działania, a zważywszy na okoliczności, o których była mowa powyżej, nieświadomość tę uznać należy za usprawiedliwioną.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w pkt I wyroku.

Na podstawie art. 632 pkt 2 kpk zw. z art. 113 § 1 kks Sąd uznał, że koszty procesu ponosi Skarb Państwa (pkt II wyroku).